

KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 27.

Dodatek tygodniowy do Nr. 7628 z dnia 11. grudnia 1925.

Pod redakcją JANINY PEŁEŃSKIEJ.

POGADANKA.

Lwów, 10 grudnia.

W ostatnich naszych pogadankach zajmowałyśmy się kwestją oszczędności czasu.

Jeżeli już zeszliśmy na ten temat, to warto jeszcze wskazać na rozliczne sposoby marnowania go, wykwitające w naszym społeczeństwie w formach, gdzieindziej nieznanymi...

To marnotrawstwo czasu nie jest coprawda cechą wyłącznie kobiecą i równie dobrze kwestja ta nadawałaby się do omówienia w jakimś tygodniku, przeznaczonym specjalnie dla panów. Jednak po pierwsze takie tygodniki wogóle nie istnieją — a powtóre lektura, nosząca gdzieś w nagłówku nęcające zastrzeżenie: „tylko dla mężczyzn“, zajmuje się zazwyczaj tematami... nie mającymi nic wspólnego z jakkolwiekbydą pojętą oszczędnością.

Natomiast poruszenie tej kwestji na tem miejsca ma jednak pewne swoje uzasadnienie...

— Jakże?... spytacie miłe Czytelniczki?...

Oto przedewszystkiem mam podstawy sądzić, że panowie biorą udział w tych naszych pisemnych pogadankach..., może tem chętniej dlatego, że taki specjalny dział kobiecy ma poniekąd charakter czegoś zakonspirowanego — drzwi zamkniętych, o których uchYLENIE kusi się płeć brzydka, żeby przecież się dowiedzieć co tam niewiasty między sobą gwarzą...

A potem... my kobiety zawsze mamy pewnego rodzaju misję wychowawczą nie tylko wobec dzieci ale i wobec dorosłych... wobec mężczyzn.

Kobieta swoim wpływem uszlachetnia obyczaje, ruguje wiele złych nawyków. Prawda to bynajmniej nie przezemnie odkryta i dawno przez socio-psycho- i innych logów stwierdzona.

Ale aby drugich od złych nawyków odzwyczaić, należy zastosować metodę: „medice cura te ipsum...“

Aby zaś znaleźć lekarstwo, trzeba naprzód poznać źródło zła, przeto przykładowo wskażę na najbardziej powszechne sposoby marnowania czasu.

Zacznijmy od życia publicznego. Panie, biorące udział w ruchu społecznym przynajmniej mi bezwątpleniam, ile to czasu traci się zawsze bezużytecznie z powodu nie-

punktualnego rozpoczynania się wszelkich zebrań i posiedzeń.

Jeśli zebranie naznaczone na godzinę dajmy na to, szóstą, to rozpocznie się napewno około 7-mej, jeżeli na 7-ma to o 8-mej... Jest to taki pewnik, że już zazwyczaj każdy po przeczytaniu zaproszenia wybiera się o godzinę później.

Ale dla tych, którzy przyszli wcześniej, stanowi to godzinę nudów i straconego czasu, który można było pożytecznie wyzyskać na co innego.

A kiedy już wreszcie się zbierze jaki taki komplet — ileż to zawsze jest niepotrzebnej gadaniny, ile młócenia ciągle na nowo jednej i tej samej sieczki. Każdy z uczestników zebrania uważa sobie za punkt honoru zabierać głos choć albo niema zgoła nic do powiedzenia, czegoby już nie powiedział przed nim kto inny, albo mając dorzucić tylko jeden lub dwa szczegóły, zaczyna ab ovo od tego, co już było mówione.

Tu więc otwiera się pierwsza misja pedagogiczna dla Was, Miłe Panie! W Waszych, czysto kobiecych stowarzyszeniach i zebraniach winnyście wprowadzić obowiązek surowej punktualności. W zebraniach mieszanych zaś jawcie się karnie wszystkim o oznaczonej godzinie — a jeśli posiedzenie zacznie się z opóźnieniem z winy maruderstwa panów, nie wahajcie się wytknąć to jawnie i w odpowiedniej formie na to zareagować.

Mimo, że minęły już pono czasy galanterji, jestem przekonana, że w panach naszych w dziedzictwie po ojcach zostało jej jeszcze tyle, że taka demonstracja płci pięknej nie będzie im obojętna i odniesie swój skutek.

Podobnie należy nam, kobietom stanąć odważnie do walki z manją gadulstwa.

Bywając z racji swoich obowiązków dziennikarskich na licznych i różnorodnych posiedzeniach, stwierdzić mogę na pochwałę i chlubę mojej płci, że wbrew utartej opinji, iż gadulstwo jest cechą białogłowy, w naszym życiu publicznym prym pod tym względem wiodą mężczyźni. Kobiety wyrobione społecznie, zazwyczaj mówią tylko wtenczas, gdy istotnie mają coś do powiedzenia i tylko tyle, ile mają do powiedzenia.

Ale tego stwierdzenia nie możemy jeszcze uważać za uznanie, że jesteśmy zupełnie w tej mierze w porządku i nic nam do zrobienia nie zostaje. Pozostaje przeciwnie — jak wyżej wspomniałam — misja pedagogiczna. Przy każdej sposobności, czy mówca jest kobieta czy mężczyzna, powinniśmy w odpowiedni sposób

reagować, aby żaden z następnym mówców nie powtarzał rzeczy już poprzednio powiedzianych.

O innych szkodliwych dla ekonomji czasu zwyczajach i nawykniach, rozpowszechnionych w naszym społeczeństwie, pomówimy następnym razem.

J. P.

Z dziedziny mody.

POD ZNAKIEM KRÓTKICH WŁOSÓW.

Lwów, 10. grudnia.

Równie często, jak wiadomości o kryzysach i rewolucjach politycznych przychodzą do nas alarmujące wieści o rewolucjach w świecie mody... I często, jak tamte, okazują się przesadne, lub też oparte na chwilowym nietrwałym przejawie, momentalnym błysku, kaprysie chwili.

1) Najnowsza gładka fryzura chłopięca.

Do takich alarmów w świecie mody najczęściej się powtarzających należy kwestja chłopięcych fryzur. Po niezliczone razy donoszono nam z wielkich centrów mody, Paryża, Londynu, Nowego Jorku, że już obcięte włosy wychodzą z mody, a niewiasty, które na ołtarzu nowej mody poświęciły bujne sploty, będące ongiś chlubą rodzaju żeńskiego, są niepocieszone i czempredziej starają się odzyskać straconą ozdobę, zanim to zaś nastąpi, sztukują kusą chłopięcą główkę sztucznymi postizkami i tym podobnymi lokami i dodatkami.

A w istocie rzeczy chłopięca fryzu-

ra tryumfuje i zyskuje coraz to nowe adeptki. I jak opowiadała mi pewna pani, która niedawno wróciła z podróży do Ameryki, a w drodze powrotnej zabawiła także dłuższy czas w Paryżu, krótkie włosy u kobiet są tam zja-

2) Fryzura wieczorowa. Odsłonięte ucho nadaje jej cechę nowości, z tyłu przypięte loki.

wiskiem już tak powszechnem, że ona ze swym tradycyjnym grubym węzłem z długich włosów, upiętym na tyle głowy budziła wprost sensację i gdzie się pojawiała, była przedmiotem oględzin, niby niezwykle zamorski okaz, na który jedni, a zwłaszcza jedne drugim zwracały uwagę mniej lub więcej dyskretnem trąceniem w łokieć, lub wymową ocz i ironicznego uśmiechu.

Czy mam Wam jeszcze dodawać Miłe Czytelniczki, że owa pani wróciła do kraju już bez swego ciężkiego chignon'u?

A zatem krótkie włosy utrzymują się przy władzy mimo wytaczanych przeciw nim kampanji moralizatorskich, a nawet fiskalnych.

3) Strojna fryzura balowa.

— A w czym leży główne źródło ich mocy? Odpowiedź nietrudna.

— Wygląda się w nich młodo! A to jest wszak hasłem naszej współczesności.

Pozatem krótkie włosy pozwalają na rozmaite kombinacje. Na rano nosi

4) Fryzura z djademem na czole.

się gładką fryzurę męską, na popołudnie fryzuje się a puszyta, na wieczór zapomocą artystycznie wykonanych postizów wybiera się w sposób łatwy dowolną fryzurę jakiegokolwiek epoki.

I w tej różnorodności uczesania na podkładzie krótko obciętych włosów można zapewne dopatrywać się źródła alarmów o zerwaniu z modą chłopięcą.

Jest to jednak zupełnie fałszywy wniosek. A objaw polega na charakterystycznym dla dzisiejszej kobiety igraniu ze wszystkimi możliwościami. Nie wystarcza jej dziś być piękną w pewnym typie... ona chce być coraz inaczej piękną, chce wciąż na nowo

5) Gładka fryzura zakrywająca uszy.

zadziwiać i czarować, chce w sobie jednej zawrzeć wszystkie rodzaje kobiecego wdzięku i uroku... Bo wie, że jednostajność nuży, że w pięknie nawet musi być ciągle pierwiastek nowości.

I dlatego ta, którą dopiero widzieliśmy z gładko przyczesanymi na czoło i uszy włosami, nadającymi jej wyraz małego urwisza, pojawia się przed nami w falach lekkiej undulacji, przejawiającej miękkość natury kobiecej, a już niebawem jakby pod wpływem czaru dominuje królewskością strojnej fryzury wieczornej, kobieta — królowa świata.

Nina.

Jakie zatem zabawki sprawiają dziatwie naszej najwięcej radości?

Jest to zagadnienie obecnie najbar dziej na czasie dla wszystkich zwią-

zanych sercem z światem dziecięcym, dlatego otwieramy łamy nasze Miłym naszym Czytelniczkom, aby się wypowiedziały w tej mierze. J. P.

Rady i wskazówki gospodarcze.

PASZTET ZAJĘCZY W KRUCHEM CIEŚCIE.

Na wystawną kolację nadaje się bardzo dobrze pasztet zajęczy w kruchym cieście, który przyrządza się w następujący sposób: Czomber z wielkiego zajęcia obiera się z mięsa, mięso to szpikuje słoniną, soli i pieprzu, poczem kraje w skośne, na palec grube plastry. Mięso z pośladków i skoków sieka się z 1/4 kg. słoniny i 1/4 kg. szynki, dodaje soli, pieprzu, siekanych grzybków, kilka drobno usiekanych szarlotek, oraz zielonej pietruszki. Ten farsz przetrarty przez maszynkę miesza się z dwoma żółtkami. Dobrze wysmarowaną formę wyklada się kruchym ciastem, daje na spód warstwę farszu, na to plastry mięsa z czombra, warstwę siekanych grzybków, znowu warstwę farszu i tak naprzemian. Z wierzchu przykrywa się kruchym ciastem, łącząc je z brzegami z ciasta. W środku tej pokrywki wykrawa się dziurę, którą się otacza rondkiem z ciasta, smarując się z wierzchu żółtkiem i piecze godzinę lub półtorej w ciepłej rurze. Równocześnie wygotowuje się kości na sos, do którego po przedczeniu dodaje się kieliszek madery. Do upieczonego pasztetu wlewa się przez otwór zrobiony w cieście ten sos, zakrywa potem otwór upieczonym ciastem i pozostawia do zastygnięcia przez 24 godzin. Podaje się ten pasztet dopiero na drugi dzień.

LEGUMINA RYZOWA Z JABŁKAMI.

1/8 kg. ryżu ugotować w mleku z dodatkiem odrobiny masła, uważając jednak, by się ryż nie rozgotował za nadto. 8 do 10 la-

dnych jabłek obrać, przepolować, wydrążyć z ziarenek i wraz z lupinami ugotować w wodzie z cukrem za dodaniem soku cytrynowego. Gdy jabłka są już miękkie, wymuje się je, sok precedza przez sitko i za dodaniem cukru wysmaża na galarete, przyczem można dodać dla podniesienia smaku, trochę soku owocowego. — 5 dg. masła utrzeć na pianę, dodać dwa żółtka, troszkę cukru i zgotowany ryż. Następnie do formy, wysmarowanej masłem nałożyć warstwami ryż, potem jabłka (naturalnie lupinki się odrzuca, bo służą one tylko do zgalarecenia syropu), potem znowu ryż, przyczem uważać, aby jabłka znajdowały się w środku leguminy i nie dotykały do rynki. Z wierzchu przysypać cienko tartą bułką i nałożyć kawałeczkami masła i upiec w rurze na rumiano. Galaretowaty sok wystudzony podaje się do tej leguminy.

DUSZONE MIĘSO Z KIEŁEM.

Ubić dobrze mięso krzyzowe, zasmażyć w odrobinie masła lub smalcu drobno posiekaną cebulkę, dodać trochę pieprzu, majeranku i marmelady pomidorowej, włożyć do tego mięso, osmażyć przez chwilę, a następnie podiewać wodą, aby się dusiło powoli. Dwie główki kapusty włoskiej przeszatковать, dobrze opłukać i raz zagotować, poczem wyrzucić na sito dla osączenia. Włożyć kiel do mięsa i dusić pod pokrywą, aż wszystko będzie miękkie. Nakoniec posypać mąką i wymieszać, zaprawą Maggi, dodać kminku i jeśli kto lubi, ząbek rozartego czosnku.

Do tego podaje się puree z kartofli.

Rady praktyczne.

Jedwabne pończochy pierze się w wodzie z mydłem, a po wypłukaniu zanurza w lekkim roztworze wody z mąką kartoflaną. Wyprasowane jeszcze na wilgotno, są jak nowe.

Spruta włóczka kręci się i zwiija, aby ją wygładzić, przed ponownym użyciem, należy ją owinąć na deseczce, zwilżyć i tak dać jej wyschnąć. Po odwinieciu z deski będzie całkiem gładka.

Plamy na kółtem obuwia znikają, jeśli wytrzymamy je miękką szmatką lekko w mleku umaczaną.

Białe plamy z wody na politurowanych stołach, kredensach itp. usuwa się przez posypanie splamionego miejsca grubą warstwą popiołu cygaretoowego. Także nafta bywa tu skutecznym środkiem. Jeżeli

jednak oba te środki zawiodą, to trzeba kupić w droguerji „Mixture balsamica olivsa“, którą pociera się zapomocą szmateczki splamione miejsce.

Odświeżanie politurowanych mebli. Politurowane meble z ciemnego drzewa, jak mahoń, palisander, orzech itd. czyści się pięknie z pół szklanki czerwonego wina i łyżeczki oliwy. Jasne, politurowane meble czyści się olejem stearynowym.

Wyświecone stare jedwabie ciemnego koloru odnawia się roztworem czarnej kawy i salsmiaku, którym się pociera materiał.

Popstrzone przez muchy elektryczne żarówki i inne przedmioty ze szkła czyści się przez obmycie spirytusem.

Wychowanie dziecka.

WIELKIE I MAŁE ZAGADNIENIA.

Lwów, 10. grudnia.

Jesteśmy w tym okresie roku, którego szczególnym urokiem jest obdarzenie naszej dziatwy podarunkami, zabawkami, lalkami itp. Ileż to marzeń i snów mają te małe główki o pięknej choince Bożego Dzieciątka, ile to życzeń szepcą usteczka przed usnięciem, do poduszki, lub też przy wieczornym paciorku!...

A my, starsi, ileż najmilszych wrażeń odnosimy, starając się przeniknąć życzenia naszych pociech i następnie widząc ich radość przy obdarowaniu. Żaden wydatek nie jest miłszy, żaden robiony z ochotniejszem sercem, jak zakupy przed Bożem Nar. Chciałoby się tym naszym słodkim dzieciakom naprawdę ściągnąć najpiękniejszą gwiazdkę z nieba, wyczarować najświetniejsze cuda bajki wschodniej...

Ale ciężkie czasy, jakie obecnie przeżywamy, nie pozwalają na kosztowne sprawunki, zmuszają do zadowolenia się skromnymi podarunkami.

Czy mamy przyczynę martwić się tem i smucić? Czy dziatwa nasza z tego powodu nie dozna tej sumy rado-

stych uczuć, jaka jest udziałem tych wybrańców, którym fortuna dała się urodzić w bogactwie i zbytku?

Nie sądzę...

Nie możemy do wrażeń dziecięcych przykładać naszych kategorii myślenia.

Czy zatem jesteście pewni, że uszczęśliwicie dzieci, dając im zabawki kosztowne? Te piękne lalki, bogato ubrane jak modne damy wielkiego świata, te koleje elektryczne, automobile, czarnoksięskie latarnie, które może wprawić w ruch tylko umiejętność taty albo mamy — czy one rzeczywiście są dla dziatwy najmilszymi zabawkami?

Mnie się zdaje, że przy tych kunsztownych, drogich zabawkach, które nabożnie zawsze wyjmuje się na krótki czas z przechowania, najwięcej satysfakcji mają rodzice... Dzieciom pozostają one najczęściej obce, ich stosunek do nich jest jakgdyby ceremonialny, nawet radość okazywana z ich posiadania jest jakaś sztuczna, nie taka prawdziwa, szczerą radość dziecięcą...

Z zagranicy.

Jakie klejnoty nosi dziś modny świat kobiecy?

Kolczyki — branzolety — naszyjniki.

Paryż, w grudniu.

(jp) W ostatnim czasie coraz więcej popularności w modnym świecie kobiecym zyskują sobie długie kolczyki. I nic dziwnego, jest to moda tak twarzowa, że może zawsze liczyć na wiele zwolenniczek. Zwłaszcza teraz, gdy fryzurka coraz częściej odsłania ucho, nabiera sprawa kolczyków ważnego znaczenia.

Jak długie mogą być kolczyki?

W tym kierunku można powiedzieć, że moda obecna nie zna granic. Widujemy w eleganckim świecie Paryża i innych wielkich srodowisk kolczyki, które dotykają niemal ramion. Różnorodność ba w i form jest również nieograniczona. Najświeższą nowością na tem polu są kolczyki do toalet wieczorowych, harmonizujące z branzoletami. Branzolety są teraz również bardzo modne, najnowsze są szerokie obręcze, wysadzone barwnymi kamieniami. Barw-

ność jest wogóle na pierwszym planie. Zamiast tak uprzywilejowanych do niedawna sznurów pereł nosi się teraz długie sznury z barwnych kamieni, dżetów przepłatanych brylantami, albo też szafirami.

B zwątpienia, że moda ta, o ile chodziłoby tylko o klejnoty szlachetne, nie dla wielu byłaby dostępną. Jednakowoż obecnie mamy tak piękne imitacje, że mogą sobie na te efektowne ozdoby pozwolić także osoby mniej przez fortunę uprzywilejowane. Poza tem paniom, które nie chcą używać imitacji, pozostają do wyboru piękne wyroby jubilerskie z kryształu, onyksu, oraz koralu pięknie rzeźbionych we wzory egipskie lub atryjskie. Naturalnie przy używaniu tych antycznych ozdób należy zastosować do nich do pewnego stopnia także styl całej toalety.